

advies
aan b&w

Sector	: Inwoners	Openbaar: ☒
Afdeling	: Publiekszaken	Niet openbaar: ☐
Zaaknummer(s) ingekomen stuk(ken)	:	Kabinet: ☐
Behandelend medewerk(st)er	: Petra Bulk Tel.: (0495) 575 452	
Portefeuillehouder(s)	: A.A.M.M. Heijmans	Nummer B&W-advies: BW-006322

ONDERWERP

Heroverweging besluit leeftijdsgrens leden stembureaus bij verkiezingen.

ADVIES

- afzien van het invoeren van een maximale leeftijdsgrens voor leden van stembureaus (B&W-besluit van 2 juli 2013) en aansluiten bij de te wijzigen Kieswet: stembureauleden dienen op de verkiezingsdag achttien jaar of ouder te zijn en na het volgen van een training naar het oordeel van het college van B&W over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken op het terrein van het verkiezingsproces;
- beantwoorden van de artikel 40-vragen van de fractie VVD en de fractie SP conform de twee bijgevoegde brieven;
- informeren van de stembureauleden via bijgevoegde brief;
- besluiten de overige ingekomen brieven/mails conform dit besluit te laten beantwoorden door de portefeuillehouder.

TOELICHTINGRelatie met vorig voorstel:

Relatie met het B&W-advies 'Evaluatie verkiezingen 12 september 2012' (BW- 006186), dat op 2 juli 2013 is vastgesteld.

Algemeen:**Evaluatie verkiezingen 12 september 2012**

Op 2 juli 2013 heeft het college van B&W de evaluatie van de verkiezingen van 12 september 2012 vastgesteld en is akkoord gegaan met de daarin vermelde aanbevelingen. Aanleiding voor deze evaluatie was, dat er verschillende signalen waren dat de kwaliteit van het stemproces en daarmee ook de kwaliteit van sommige stembureauleden, beter kon. Bovendien wilde de gemeente Weert door te evalueren leren van de ervaringen. Deze

Weert, 12 augustus 2013 De directeur,		S		B	W	W	W	W
		akkoord						
		bespreken						
Behandeling uiterlijk in college van 27 augustus 2013								

Beslissing d.d.: 27 augustus 2013

Nummer: 6

Akkoord met advies.

De secretaris,

Totaal aantal pagina's: 3
Pagina 1

evaluatie leverde dan ook een aantal aanbevelingen op, dat bijdraagt aan de kwaliteit van de verkiezingsdag en het stemproces. Het college van B&W heeft op 2 juli 2013 de evaluatie en de aanbevelingen vastgesteld.

Eén aanbeveling uit die evaluatie heeft veel media-aandacht getrokken. Het betrof het besluit van het college om een leeftijdsgrens te stellen aan de leden op de stembureaus: 18 tot en met 74 jaar. Naar aanleiding van alle ontvangen reacties, is besloten het besluit over de leeftijdsgrens te heroverwegen. Daarover gaat dit B&W-advies.

Wet tot wijziging Kieswet sluit aan bij doel Weert om kwaliteit te verbeteren

De Eerste Kamer heeft op 2 juli 2013 ingestemd met een wetsvoorstel tot wijziging van de Kieswet. Met deze wijziging van de Kieswet wordt onder andere bepaald, dat stembureauleden voortaan 18 jaar moeten zijn en een training dienen te volgen.

Deze wetswijziging sluit aan bij de doelstelling van de gemeente Weert om de kwaliteit van het stemproces verbeteren.

De tekst van het te wijzigen artikel in de Kieswet luidt als volgt:

Als lid en plaatsvervangend lid van het stembureau kunnen worden benoemd degenen die op de dag van de stemming de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt en na het volgen van een training naar het oordeel van burgemeester en wethouders over voldoende kennis en vaardigheden beschikken op het terrein van het verkiezingsproces, met uitzondering van degenen:

- a. die op de dag van de kandidaatstelling bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak van het kiesrecht zijn ontzet;*
- b. die als lid van het hoofdstembureau dan wel het centraal stembureau voor de desbetreffende verkiezing zijn benoemd;*
- c. die als stembureaulid bij een vorige verkiezing hebben gehandeld of een handeling hebben nagelaten in strijd met het bij of krachtens deze wet bepaalde.*

De regering vindt het belangrijk dat de wetswijzigingen nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen in werking treden (planning: 1 december 2013).

Vrijwilligers versus betaalde stembureauleden

Het feit dat er over vrijwilligers is gesproken, heeft voor verwarring gezorgd. De stembureauleden krijgen immers een vergoeding voor hun diensten. Het stellen van eisen op het gebied van kennis en vaardigheden, is dan ook legitiem. De gemeente Weert zal de term vrijwilligers daarom niet meer gebruiken en spreekt in het vervolg van betaalde stembureauleden. Deze term kan tevens de instroom van nieuwe leden bevorderen.

Leeftijdsgrens stembureauleden

Leeftijdsdiscriminatie van stembureauleden of vrijwilligers is nooit onze bedoeling geweest. De gemeente Weert wil niet discrimineren, ook niet op leeftijd. Daarom ziet de gemeente af van het invoeren van een leeftijdsgrens bij de aanstelling van stembureauleden.

Heroverweging besluit

De gemeente Weert sluit aan bij de te wijzigen Kieswet: *stembureauleden dienen op de verkiezingsdag achttien jaar of ouder te zijn en na het volgen van een training naar het oordeel van het college van B&W over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken op het terrein van het verkiezingsproces.*

JURIDISCHE GEVOLGEN (o.a. FATALE TERMIJNEN/HANDHAVING)

Niet van toepassing.

FINANCIËLE EN PERSONELE GEVOLGEN

Het is nog niet bekend wat de kosten worden van een training voor de stembureauleden en hoe de training eruit ziet. Mogelijk dat de overheid landelijke trainingen gaat aanbieden. Daarop willen wij dan ook anticiperen.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Voor wie is dit advies van belang?:

- ❖ Inwoners van Weert
- ❖ Organisaties/Instellingen
- ❖ Raadsleden
- ❖ Overigen (bijv. afzender/aanvrager)

Nadere specificatie: Via brieven/mails en via een persbericht.

Geadviseerd wordt de volgende communicatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ Brief
- ❖ Persbericht
- ❖ Persbijeenkoms

Geadviseerd wordt de volgende participatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ Niet van toepassing

OVERLEG GEVOERD MET

Intern:

Intern is overleg gevoerd met: communicatieadviseur, beleidsmedewerker publiekszaken, juridisch adviseur sector Inwoners, P&O-adviseur.

Extern:

Extern is advies gevraagd aan de Kiesraad, die in dezelfde lijn adviseert als in dit voorstel vermeld. Verder is telefonisch contact geweest met het College voor de Rechten van de Mens (CRM). Het CRM ziet geen aanleiding om een nadere toets te doen op dit voorstel, omdat er geen sprake (meer) is van het toepassen van een leeftijdsgrens.

Ook met de voorzitter en secretaris van de Senioren Koepel Weert is gesproken over dit aangepaste voorstel. De Senioren Koepel Weert kan zich vinden in dit B&W-advies. De Anti Discriminatie Voorziening (ADV) Limburg is dit voorstel ook voorgelegd. De ADV Limburg geeft aan dat met dit nieuwe voorstel geen sprake is van discriminatie of ongelijke behandeling.

BIJLAGEN

Openbaar:

Niet van toepassing

Niet-openbaar:

Niet van toepassing

SP fractie Weert
t.a.v. de heer Goubet en de heer Peterse
Marinusstraat 23
6006 JT WEERT

Weert, **28 AUG. 2013**

Onderwerp : Artikel 40-vragen over leeftijdsgrens stembureauleden
Ons kenmerk : 059142

Beste meneer Goubet en meneer Peterse,

Op 31 juli 2013 stuurde u ons een brief (artikel 40 RvO) over ons besluit tot het invoeren van een leeftijdsgrens aan stembureauleden. U stelt in de brief een aantal vragen. In deze brief beantwoorden wij uw vragen. Maar eerst informeren wij u over ons aangepaste besluit.

Heroverweging besluit leeftijdsgrens

In de vergadering van B&W van 27 augustus 2013 hebben wij besloten, dat wij afzien van het invoeren van een maximale leeftijdsgrens voor leden van stembureaus (B&W-besluit van 2 juli 2013). Wij sluiten aan bij de te wijzigen Kieswet: stembureauleden dienen op de verkiezingsdag achttien jaar of ouder te zijn en na het volgen van een training naar het oordeel van het college van B&W over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken op het terrein van het verkiezingsproces. Dit aangepaste besluit communiceren wij via een brief aan de stembureauleden en via een persbericht aan de media.

Weert wil niet discrimineren, ook niet op leeftijd

Het is nooit onze bedoeling geweest om vrijwilligers of stembureauleden te discrimineren, ook niet op leeftijd. Bij het opstellen van de maatregel hebben wij onvoldoende rekening gehouden met de gevoelens die het zou kunnen oproepen bij stembureauleden. Daarvoor hebben wij onze excuses aangeboden aan de stembureauleden (brief van 2 augustus 2013).

Aanmelden en aanwijzen stembureauleden

Er is een groot bestand van stembureauleden (zo'n 330 personen, inclusief zo'n 50 ambtenaren) die oproepbaar zijn voor de verkiezingsdag. Een deel daarvan (zo'n 200) is ook daadwerkelijk inzetbaar op die dag. Soms melden zich spontaan stembureauleden aan (via-via, mond-op-mond-reclame). Dit is echter niet gestructureerd en er is bijvoorbeeld ook geen informatie of aanmeldingsformulier te vinden op onze website. Daarom hebben wij in ons besluit van 2 juli 2013 aangegeven najaar 2013 te starten met een wervingscampagne. We willen meer bekendheid geven aan het kunnen deelnemen als stembureau lid of teller op verkiezingsdagen. Men krijgt hiervoor ook een vergoeding (in 2012 was dat € 10,36 per uur).

Alle leden (zowel al aangemelde als nieuwe) dienen zich te laten informeren tijdens de informatiebijeenkomsten. In deze bijeenkomsten leggen wij onder andere uit wat de taken zijn en welke procedures de Kieswet voorschrijft. In totaal zijn zo'n 200 tot 250

stembureauleden (incl. voorzitters en tellers) nodig om de stembureaus te bemensen.

Kwaliteit staat voorop

Wij vinden dat de kwaliteit van het stemproces voorop staat! Stembureauleden hebben een belangrijke functie en spelen een belangrijke rol om die kwaliteit te realiseren. Stembureauleden moeten dan ook over voldoende kennis en vaardigheden beschikken op het terrein van het verkiezingsproces. Wij zijn dan ook blij met de te wijzigen Kieswet, die deze kwaliteit nog eens benadrukt, want stembureauleden worden betaald voor hun werkzaamheden.

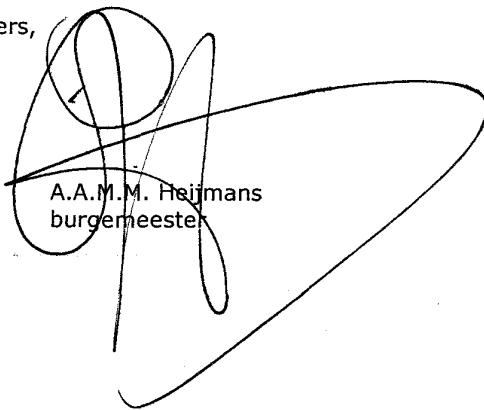
Tot slot

Wij gaan ervan uit dat wij uw vragen voldoende hebben beantwoord. In de bijlage vindt u het B&W-advies over de heroverweging. Heeft u nog aanvullende vragen, dan kunt u die stellen tijdens de eerstvolgende commissievergadering (algemene zaken). Ook kunt u contact opnemen met Petra Bulk, hoofd van de afdeling Publiekszaken, via telefoonnummer 14 0495 of 0495 575 000 of via p.bulk@weert.nl.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

M.H.F. Knaapen
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester

Bijlage(n) : B&W-advies 'heroverweging besluit leeftijdsgrens leden stembureaus bij verkiezingen' (BW-nummer 6322).

SP fractie Weert
www.weert.sp.nl/fractie

Marinusstraat 23
6006 JT Weert
0495 854257
fractie@spweert.nl

GEMEENTE WEERT	
Email	INGEKOMEN OP
31 JULI 2013	
ZAAKNR.	059142
AFD./NR.	Puza / 077945
RAADSNR.	
KOPIE NAAR	BW; Secr; raad;

Leeftijdsgrens vrijwilligers stembureau

(vragen ex art. 40 RvO met verzoek om mondelinge beantwoording)

Aan het College van B&W van Weert
Kopie aan de gemeenteraad

Weert, 31 juli 2013

Geachte College,

Deze week bereikte ons het bericht dat u voornemens bent een leeftijdsgrens van 74 jaar in te stellen voor vrijwilligers die tijdens verkiezingen de Weerter stembureaus bemensen. Als reden noemt u verminderde concentratie die met hogere leeftijd komt. Hoewel wij er begrip voor hebben dat u ernaar streeft om onder de vrijwilligers een goede mix tussen jong en oud te krijgen vinden wij de maatregel te ver gaan en willen wij u enkele vragen stellen.

- Bent u zich ervan bewust dat het verminderen van concentratie die met een hogere leeftijd komt van persoon tot persoon sterk verschilt en dat de maatregel daarom erg generaliserend is?
- Zijn er naast de genoemde reden van de verminderde concentratie nog andere redenen om vrijwilligers die ouder zijn dan 74 jaar te wijgeren?

Hoewel waarschijnlijk goed bedoeld kan de maatregel uitgelegd worden als leeftijdsdiscriminatie. Mensen die zich gediscrimineerd voelen kunnen dat melden bij het Meldpunt Discriminatie van de Rijksoverheid.

- Heeft u bij het opstellen van de maatregel er rekening mee gehouden dat vrijwilligers die zich gediscrimineerd voelen een melding kunnen doen bij het meldpunt en dat dit onvoorziene gevolgen voor de gemeente kan hebben?

Verjonging kan wat de SP betreft ook minder dwingend plaatsvinden.

- Hoe vindt het aanmelden en vervolgens aanwijzen van vrijwilligers op dit moment plaats?

- Wanneer er een plek in de bemensing van een stembureau vrijkomt, hoe wordt deze op dit moment opgevuld? Is hier een procedure voor? Bestaat hierbij de mogelijkheid om te selecteren op leeftijd?
- Zijn er voldoende vrijwilligers voor bemensing van de stembureaus indien u uw maatregel invoert, met andere woorden, is er een wachtlijst van vrijwilligers waaruit geput kan worden om de vrijgekomen plekken op te vullen?
- Worden de stembureaus uitsluitend door vrijwilligers bemest of zijn hier ook medewerkers van de gemeente bij betrokken?

Met vrijwilligers, wie en waar dan ook, moet netjes en zorgvuldig omgegaan worden. Iedere vrijwilliger die uit frustratie afhaakt is er een teveel. Wij vinden dat de voorgestelde maatregel daarom naast discriminerend ook nog eens erg zuur is voor mensen die zich inzetten voor een groot goed, de democratie.

- Indien u onverhoopt uw maatregel toch doorzet, hoe worden de vrijwilligers die buiten de boot vallen benaderd? Per brief of persoonlijk?

Tot slot willen wij u vragen uw maatregel te herzien en bovenstaande vragen tijdens de eerstvolgende raadsvergadering mondeling te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Jeroen Goubet, Bert Peterse
SP-Weert

VVD fractie Weert
t.a.v. de heer van Brussel
Pinksterbloemstraat 2
6002 CE WEERT

Weert, **28 AUG. 2013**

Onderwerp : Artikel 40-vragen over leeftijdsgrens stembureauleden
Ons kenmerk : 059142

Beste meneer Van Brussel,

Op 31 juli 2013 stuurde u ons een brief (artikel 40 RvO) over het in de media verschenen bericht van het invoeren van een leeftijdsgrens aan stembureauleden. U stelt in de brief een aantal vragen. In deze brief beantwoorden wij uw vragen. Maar eerst informeren wij u over ons aangepaste besluit.

Heroverweging besluit leeftijdsgrens

In de vergadering van B&W van 27 augustus 2013 hebben wij besloten, dat wij afzien van het invoeren van een maximale leeftijdsgrens voor leden van stembureaus (B&W-besluit van 2 juli 2013). Wij sluiten aan bij de te wijzigen Kieswet: stembureauleden dienen op de verkiezingsdag achttien jaar of ouder te zijn en na het volgen van een training naar het oordeel van het college van B&W over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken op het terrein van het verkiezingsproces. Dit aangepaste besluit communiceren wij via een brief aan de stembureauleden en via een persbericht aan de media.

Weert wil niet discrimineren, ook niet op leeftijd

Het is nooit onze bedoeling geweest om vrijwilligers of stembureauleden te discrimineren, ook niet op leeftijd. Bij het opstellen van de maatregel hebben wij onvoldoende rekening gehouden met de gevoelens die het zou kunnen oproepen bij stembureauleden. Daarvoor hebben wij onze excuses aangeboden aan de stembureauleden (brief van 2 augustus 2013).

Kwaliteit staat voorop

Wij vinden dat de kwaliteit van het stemproces voorop staat! Stembureauleden hebben een belangrijke functie en spelen een belangrijke rol om die kwaliteit te realiseren. Stembureauleden moeten dan ook over voldoende kennis en vaardigheden beschikken op het terrein van het verkiezingsproces. Wij zijn dan ook blij met de te wijzigen Kieswet, die deze kwaliteit nog eens benadrukt, want stembureauleden worden betaald voor hun werkzaamheden.

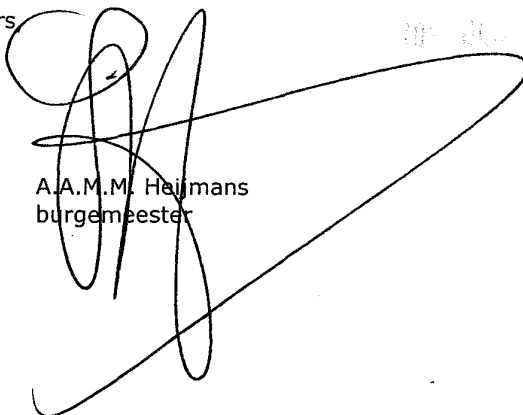
Tot slot

Wij gaan ervan uit dat wij uw vragen voldoende hebben beantwoord. In de bijlage vindt u het B&W-advies over de heroverweging. Heeft u nog aanvullende vragen, dan kunt u die stellen tijdens de eerstvolgende commissievergadering (algemene zaken). Ook kunt u contact opnemen met Petra Bulk, hoofd van de afdeling Publiekszaken, via telefoonnummer 14 0495 of 0495 575 000 of via p.bulk@weert.nl.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

M.H.F. Knaapen
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester

Bijlage(n) : B&W-advies 'heroverweging besluit leeftijdsgrens leden stembureaus bij verkiezingen' (BW-nummer 6322).

GEMEENTE WEERT	
INGEKOMEN OP	
<i>e-mail</i>	
31 JULI 2013	
ZAAKNR.	059142
AFD./NR.	Puza / 077937
RAADSNR.	
KOPIE NAAR	BW; secr. raad; Griffie; Dir-I

18'13 FF.

Aan het college van Burgemeester en Wethouders

CC. Aan de leden van de gemeenteraad

Betreft: Vragen ex artikel 40 RvO inzake Leeftijdscriminatie

Geacht college,

In de pers (Dagblad de Limburger op 31-07-2013) is er melding van gemaakt dat personen, ouder dan 74 jaar, niet meer welkom zijn als vrijwilligers in de stembureaus van Weert. In het kader van de door u voorgestane leeftijdscriminatie stel ik de volgende vragen:

1. Klopt de informatie dat u geen gebruik meer wenst te maken van de diensten van vrijwilligers van 74 jaar en ouder bij de stembureaus van Weert?
2. Op basis van welke objectieve gegevens en / of onderzoeken trekt u de conclusie dat inwoners van Weert die ouder zijn dan 75 jaar niet meer kunnen functioneren als vrijwilliger in het stembureau?
3. Bent u het met mij eens dat uw standpunt een aanname is zonder dat er een gedegen onderzoek met objectieve bewijsvoering hieraan ten grondslag ligt?
4. Bent u het met mij eens dat niet de leeftijd, maar de capaciteiten en de competenties van vrijwilligers uitgangspunt moeten zijn voor het al dan niet kunnen functioneren als vrijwilliger op het stembureau?
5. Bent u het met mij eens dat u door uw standpunt om vrijwilligers van 75 jaar en ouder te weren in het stembureau een tweedeling in de samenleving bevordert?
6. Bent u van plan om ook vrijwilligers van 75 jaar ouder die binnen andere organisaties, het museum bijvoorbeeld, goed werk verrichten, te bedanken voor hun inzet?

Graag verneem ik uw reactie.

V.A. van Brussel

Fractie VVD

Weert,

Onderwerp : heroverweging besluit leeftijdsgrens stembureauleden
 Ons kenmerk : 059142

Beste stembureaulid,

In deze brief informeren wij u over ons aangepaste besluit wat betreft de leeftijdsgrens van stembureauleden. Via de brief van 2 augustus 2013 boden wij u onze excuses aan voor de manier waarop u over dit besluit bent geïnformeerd en over de gevoelens die het besluit heeft opgeroepen. Wij beloofden in die brief het besluit te heroverwegen en u hierover te informeren. Dat doen wij via deze brief.

Training in plaats van leeftijdsgrens bij verkiezingen

De gemeente Weert ziet af van het invoeren van een leeftijdsgrens voor stembureauleden. Een recente wijziging in de landelijke kieswet verplicht gemeenten om stembureauleden een training te laten volgen. Deze nieuwe lijn sluit aan bij de doelstelling van de gemeente Weert om het stemproces te verbeteren. Iedereen die na het volgen van de training over voldoende kennis en vaardigheden beschikt, mag ongeacht de leeftijd stembureaulid zijn. Dit nieuwe besluit is besproken met de landelijke Kiesraad, het College voor de Rechten van de Mens, de Senioren Koepel Weert en de Anti Discriminatie Voorziening Limburg. Deze partijen kunnen zich vinden in deze nieuwe lijn.

Kwaliteit van stemproces verbeteren

Het is ontzettend vervelend dat het besluit zo veel stof deed opwaaien. Dat spijt ons, want zo was het nooit bedoeld. Er zijn in Weert veel oudere vrijwilligers. Dat heeft ontzettend veel waarde. We zijn trots op die vrijwilligers. Waar het ons om ging, was de kwaliteit van het stemproces verbeteren. Dit nieuwe besluit is een eerlijke manier, ongeacht de leeftijd, om iemand te beoordelen op kwaliteit.

Tot slot

Wij gaan ervan uit dat u met deze brief voldoende bent geïnformeerd. Heeft u nog vragen over de verkiezingen? Kijk dan op www.weert.nl/verkiezingen. U kunt ook contact op met de gemeente via 14 0495 of (0495) 575 000.

Met vriendelijke groet,

Met vriendelijke groet,
 burgemeester en wethouders,

M.H.F. Knaapen
 gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
 burgemeester

Beekstraat 54